

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

юридичний факультет

Кафедра приватного права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

ОБОВ'ЯЗКОВА

Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій і адміністрування»

Спеціальність 073 – Менеджмент

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

економічний факультет

Мова навчання українська

Розробник: Осадчук Тетяна Володимирівна, асистент

Профайл викладача (-ів) <https://law.chnu.edu.ua/private-law-staff/>

Контактний тел. +38 (0372) 58-47-58

E-mail: t.osadchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=5995>

Консультації консультації за попередньою домовленістю.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Господарське право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 073 – Менеджмент галузі знань «Управління та адміністрування»

Навчальна дисципліна призначена для студентів третього курсу.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Господарське право» є сприяти формуванню у здобувачів освіти що навчаються на освітньо-професійній програмі «Менеджмент організацій і адміністрування» комплексу теоретичних знань стосовно законодавчих та підзаконних актів регулювання господарської діяльності в Україні і прикладних навичок щодо укладення основних господарських договорів, а також вміння надавати комплексну кваліфіковану юридичну допомогу при сплаті податків, укладенні договорів, складанні статутних документів та ін.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Господарське право» є :

- формування у студентів комплексного уявлення про правове регулювання господарської діяльності в цілому;
- формування у студентів розуміння застосування господарського законодавства;
- систематизація знань про форми, види та засоби державного регулювання господарської діяльності;
- набуття практичних навичок складання проектів господарських договорів;
- отримання навичок надавати комплексну кваліфіковану юридичну допомогу при сплаті податків, укладенні договорів, складанні статутних документів.

3. Пререквізити

Актуальні питання історії та культури України, Історія економіки та менеджменту, Вступ у спеціальність, Державне та регіональне управління.

4. Результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні компетентності (СК)

- СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
- СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
- СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

- СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид Підсумкового контролю
			кредитів	всього годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	4	3,0	90	30	15	-	-	45	-	залік
Заочна	3	4	3,0	90	8	4	-	-	78	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	прак	С.р.		л	прак	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Загальні положення господарського права. Суб'єкти господарських правовідносин								
Тема 1. Поняття господарського права. 1. Поняття та ознаки господарської діяльності. 2. Види господарської діяльності. 3. Поняття, ознаки та види господарських правовідносин. 4. Поняття та особливості господарського права.	11	4	2	5	10	1	1	8
Тема 2. Державне регулювання господарської діяльності в Україні. 1. Поняття та зміст державного регулювання господарської діяльності.	12	4	2	6	13	1	1	11

2. Законодавче регулювання господарської діяльності.								
3. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю.								
4. Державна регуляторна політика у сфері господарювання.								
Тема 3. Суб'єкти господарських правовідносин. 1. Поняття та види суб'єктів господарських правовідносин. 2. Порядок створення та державної реєстрації суб'єктів господарювання. Державна реєстрація. 3. Поняття установчих документів господарської організації.	9	3	1	5	9	1	1	7
Тема 4. Правовий статус і організаційно-правові засади діяльності окремих суб'єктів господарювання. 1. Поняття, ознаки та види підприємств. 2. Правове становище господарських товариств. 3. Фермерське господарство. Особисте селянське господарство. 4. Господарські об'єднання: поняття, види, особливості правового становища. 5. Відокремлений підрозділ господарської організації.	12	4	2	6	15	1	1	13
Разом за ЗМ1	44	15	7	22	47	4	4	39
Змістовий модуль 2. Господарські договори. Діяльність суб'єктів господарських правовідносин.								
Тема 5. Правові основи системи податків та зборів України 1. Поняття та загальна характеристика системи податків і зборів. 2. Загальна характеристика загальнодержавних податків та зборів. 3. Загальна характеристика місцевих податків та зборів. 4. Спеціальні податкові режими.	11	4	2	5	9	1	-	8

Тема 6. Договори в сфері господарської діяльності 1. Поняття, особливості та види господарських договорів. 2. Поняття, особливості та види цивільно-правових договорів. 3. Договір купівлі продажу. Договір поставки. 4. Договір про надання послуг. 5. Договір майнового найму. 6. Договір підряду.	14	4	2	8	13	1	-	12
Тема 7. Відповідальність у господарських правовідносинах. 1. Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. 2. Види господарсько-правової відповідальності. 3. Підстави господарської відповідальності. 4. Форми господарської відповідальності.	10	4	2	4	9	1	-	8
Тема 8. Правове регулювання біржової діяльності. 1. Поняття, ознаки та види бірж. 2. Правове становище товарної біржі. 3. Угоди товарної біржі. Правила біржової торгівлі. 4. Правове становище фондової біржі.	11	3	2	6	12	1	-	11
Разом за ЗМ 2	46	15	8	23	43	4	-	39
Усього годин	90	30	15	45	90	8	4	78

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Господарське право» направлена на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає наступні види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносилися на самостійне вивчення, а також виконання індивідуального завдання у вигляді есе або реферату та презентації результатів виконаного завдання.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Розкрийте зміст системи законодавства, яка регулює господарську діяльність.	5	8
2	Визначте порядок створення та реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю.	6	11
3	Охарактеризуйте договірні відносини в господарській діяльності.	5	7
4	Перерахуйте особливості правового статусу фізичних осіб-підприємців	6	13
5	Дайте визначення поняттям: «товариство з обмеженою відповідальністю», «акціонерне товариство», «командитне товариство», «повне товариство», «товариство з додатковою відповідальністю».	5	8
6	Охарактеризуйте адміністративно-господарські санкції	8	12
7	Форма господарського та цивільного договорів	4	8
8	Порівняйте солідарну та субсидіарну відповідальність у господарських правовідносинах	6	11
Разом		45	78

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

У викладання курсу використовуються такі освітні технології:

1. Лекції та їх презентації.
2. Практичні заняття, вебінари й онлайн-дискусії.
3. Групова робота, коли студенти розв'язують практичні завдання та кейси.
4. Онлайн-тести та опитування: Використання системи MOODLE.
5. Застосування інформаційних технологій, використання статистичних даних для аналізу економічних процесів, створення графіків та діаграм для пояснення їх динаміки.
6. Електронні підручники і ресурси репозитарію ЧНУ.

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- МН 1 – лекція-візуалізація;
- МН 4 – семінар-дискусія;
- МН 5 – семінар-діалог;
- МН 7 – аналіз і рішення ситуативних професійних завдань (Case study);
- МН 8 – робота з тестами;
- МН 9 – робота в групах;
- МН 10 – проектна діяльність з використанням мультимедіа;
- МН 11 – ділові ігри;

- МН 12 – дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

7. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Формами поточного контролю є усний контроль, а саме: фронтальне, індивідуальне опитування; письмовий контроль: тестування, розв'язування задач, вирішення кейсів, ситуативних завдань.

Формою підсумкового контролю є залік.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- МО 1. фронтальне опитування,
- МО 2. індивідуальне опитування,
- МО 3. презентація результатів виконання індивідуальних завдань (творчих, розрахункових, аналітичних),
- МО 4. презентація результатів виконання командних завдань
- МО 5. захист бізнес-кейсів, проектів
- МО 6. ділові ігри
- МО 7. реферати
- МО 8. есе
- МО 10. розв'язування практичних ситуацій,
- МО 11. тестування,
- МО 13. модульні контрольні роботи
- МО 15. підсумковий контроль – залік

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Академічна доброчесність. Здобувачі вищої освіти самостійно виконують навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Обов'язковим є посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень.

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженням графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання матеріалу;

- використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;
- уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.
- Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР		
6	7	6	6	5	6	6	7	6	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. 6-те вид., перероб. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
2. Зельдіна О.Р. Судовий захист суб'єктів підприємництва: теоретичні та практичні аспекти: монографія / О.Р. Зельдіна, О.Г. Хрімлі; НАН України; Ін-т економіко-правових досліджень. К.: Юрінком інтер, 2015. 176 с.
3. Пашков В. Організація правової роботи на підприємствах, установах, організаціях як навчальна дисципліна та складова господарсько-правової освіти. Вісник Національної академії правових наук України. 2010. № 4. С. 186–194.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2-т. / за заг. ред. О. В. Дзери. Т. 1. К.: Юрінком Інтер, 2019. 752 с.
5. Зельдіна О.Р. Судовий захист суб'єктів підприємництва: теоретичні та практичні аспекти: монографія / О.Р. Зельдіна, О.Г. Хрімлі; НАН України; Ін-т економіко-правових досліджень. К.: Юрінком інтер, 2015. 176 с.
6. Корпоративне управління за законодавством України: теоретико-прикладні проблеми. Монографія / О. А. Беляневич, А. В. М'який. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2017. 320 с.
7. Правове регулювання зовнішньоторговельної діяльності в умовах реалізації інтеграційних прагнень України : монографія / за ред. О.О. Ашуркова ; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. Чернігів : Десна Поліграф, 2015. 392 с.
8. Правові засади досягнення балансу між економічною ефективністю та соціальною справедливістю: монографія / під заг. ред. В.А. Устименка. Київ : НАН України, Інститут економіко-правових досліджень, 2018. 144 с.

Додаткова література:

1. Договірне право України. Особлива частина: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.
2. Іванюта Н. В. Позасудові форми захисту прав та вирішення господарських спорів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2018. Вип. 49. Т. 1. С. 172–175.
3. Лукач І. Законодавче закріплення нефінансового звіту в контексті Угоди про асоціацію. Право України. 2018. № 6. С. 143–153.
4. Малолітнева В. К. Принцип соціальної відповідальності у публічних закупівлях: досвід ЄС та перспективи для України. Науковий вісник Ужгородсьького національного університету. Серія «Право». 2018. Вип. 53. Т. 1. С. 130–135.
5. Мічурін Є.О. Техніка складання договорів: Навч.-практ. посіб. Х.: Юрсвіт, 2006. 536 с.

6. Пашков В. Організація правової роботи на підприємствах, установах, організаціях як навчальна дисципліна та складова господарсько-правової освіти. Вісник Національної академії правових наук України. 2010. № 4. С. 186–194.

7. Поєдинок В. Окремі проблеми правового становища суб'єктів господарювання державного сектора економіки. Право України. 2018. № 6. С. 57–70.

8. Правове забезпечення дотримання принципу справедливості в управлінні економікою: монографія / під заг. ред. В.А. Устименка. Київ : НАН України, Інститут економіко-правових досліджень, 2017. 156 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної ради України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>
3. Офіційний сайт Конституційного Суду України: <http://www.ccu.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Верховного Суду України: [http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/0f52cc24b9e221d7c2257b1e0049a502](http://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/0f52cc24b9e221d7c2257b1e0049a502)
5. Офіційний сайт Міністерства юстиції України: <https://minjust.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України: <https://www.msp.gov.ua/content/dp-informaciynoobchislyuvalniy-centr.html>
7. Офіційний сайт Всеукраїнської асоціації кадровиків України: <https://www.kadrovik.ua/>
8. Офіційний сайт Державної служби зайнятості: <http://www.dcz.gov.ua>
9. Єдиний державний реєстр судових рішень України <http://reyestr.court.gov.ua/>